

เตือนภัยการเกษตร

ช่วงวันที่ ๘ มกราคม ถึง ๑๔ มกราคม ๒๕๖๓

ภาคอีสาน

๑. มะเขือเทศ อากาศเย็น มีหมอกในตอนเช้า มีความชื้นสูง

• โรคใบไหม้ (เชื้อรา *Phytophthora infestans*) พบในระยะการเจริญเติบโตทางลำต้น มักพบอาการของโรคที่ใบล่างก่อน โดยด้านบนใบพบแผลฉ่ำน้ำสีเขียวหม่นคล้ายถูกน้ำร้อนลวก ต่อมาแผลจะขยายใหญ่ตรงกลางแผลแห้งเป็นสีน้ำตาลบริเวณขอบแผลฉ่ำน้ำมีสีดำเมื่อพลิกดูด้านใต้ใบบริเวณตรงกัน จะพบส่วนของเชื้อราสาเหตุโรคสีขาวแผลจะลุกลามออกไปทำให้ใบไหม้แห้งเป็นสีน้ำตาลในที่สุดหาสภาพแวดล้อมเหมาะสม คือ มีความชื้นสูง หรือในสภาพที่มีหมอกกลังจัด โรคจะลุกลามอย่างรวดเร็วนอกจากนี้จะพบอาการโรคที่ส่วนของลำต้น กิ่ง และผล หากเกิดแผลที่ลำต้นหรือโคนกิ่งจะทำให้ส่วนยอดแสดงอาการเหี่ยวเฉาเนื่องจากพืชไม่สามารถลำเลียงน้ำและอาหารได้ต่อมากิ่งหรือต้นจะแห้งตายหากโรคเข้าทำลายที่ผลจะทำให้ผลเน่า

การป้องกัน

๑. หลีกเลี่ยงการปลูกมะเขือเทศในพื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรคนี้มาก่อน

๒. ไถพรวนดินและใส่ปุ๋ยขาว ตากดินไว้นานกว่า ๒ สัปดาห์ จะช่วยลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรคในดิน

๓. ปรับระยะปลูกไม่ให้แน่นเกินไป ถ้าปลูกมะเขือเทศแบบยกค้ำ ควรตัดแต่งใบล่างให้โปร่ง เพื่อลดการแพร่ระบาดของโรค

๔. ไม่ให้น้ำมากเกินไป ควรหลีกเลี่ยงการให้น้ำในตอนเย็น

๕. หมั่นตรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น

เมทาแลกซิล ๒๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ - ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไดเมโทมอร์ฟ ๕๐% ดับเบิ้ลยูจี

อัตรา ๒๐ - ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไซมอกซานิล + แมนโคแซบ ๘% + ๖๔% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕๐ -

๖๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ แมนโคแซบ + เมทาแลกซิล-เอ็ม ๖๔% + ๔% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๓๐ - ๔๐ กรัม

ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไอโพรวาโลคาร์บ + โพรพิเนบ ๕.๕% + ๖๑.๓% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๔๐ - ๕๐ กรัม

ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยพ่นให้ทั่วทั้งบนใบและใต้ใบ ทุก ๕-๗ วัน ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งต่อเนื่องกัน

เป็นเวลานาน ควรใช้สลับชนิด เพื่อป้องกันการดื้อยาของเชื้อราสาเหตุโรค

๖. ต้นที่เป็นโรครุนแรง ควรถอนนำไปทำลายนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่ระบาดของโรค

๗. แปลงที่พบการระบาดของโรค หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้เก็บซากพืชไปทำลายนอกแปลงปลูก

๒. พืชตระกูลแตง (เช่น แตงกวา แตงร้าน แตงโม แตงไทย เมล่อน แคนตาลูป ชูกินี ฟักทอง ฟักเขียว ฟักแม้ว มะระจีน และบวบ)

• โรคราน้ำค้าง (เชื้อรา *Pseudoperonospora cubensis*) พบ ในทุกระยะการเจริญเติบโต มักพบอาการของโรคบนใบที่อยู่บริเวณด้านล่างของต้นก่อน แล้วขยายลุกลามไปยังใบที่อยู่ด้านบน อาการเริ่มแรก บนใบปรากฏแผลฉ่ำน้ำ ต่อมาแผลจะขยายตามกรอบของเส้นใบย่อย ทำให้เห็นแผลเป็นรูปเหลี่ยมเล็กๆ ต่อมาแผลเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ในตอนเช้าที่สภาพอากาศมีความชื้นสูงจะพบเส้นใยของเชื้อรา ลักษณะเป็นขุยสีขาวถึงเทาตรงแผลบริเวณด้านใต้ใบ แผลจะขยายติดต่อกันเป็นแผลขนาดใหญ่เปลี่ยนเป็นสี

น้ำตาลเข้มข้นหรือเหาดำ หากอาการรุนแรงจะทำให้ใบเหลืองและแห้งตายทั้งต้น พืชที่เป็นโรคจะติดผลน้อย ผลมีขนาดเล็ก คุณภาพของผลจะลดลง หากเป็นโรคในระยะมีผลอ่อน จะทำให้ผลลีบเล็ก และบิดเบี้ยว

การป้องกัน

๑. ใช้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพดีและปราศจากโรค

๒. ก่อนปลูกควรแช่เมล็ดพันธุ์ในน้ำอุ่น ๕๐ องศาเซลเซียส นาน ๒๐-๓๐ นาที หรือคลุกเมล็ดด้วยสารเมทาแลกซิล ๓๕% ดีเอส อัตรา ๗ กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม

๓. ไม่ปลูกพืชแน่นเกินไป เพราะจะทำให้มีความชื้นสูง

๔. หมั่นกำจัดวัชพืช เพื่อให้มีการถ่ายเทอากาศในแปลงได้ดี และทำลายแหล่งอาศัยของด้วงเต่าแตง

๕. กำจัดด้วงเต่าแตง ซึ่งอาจเป็นตัวแพร่เชื้อราสาเหตุโรค โดยการจับทำลาย หรือพ่นด้วยสารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพป้องกันกำจัด เช่น ไดโนทีฟูแรน ๑๐% เอสแอล อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือไพโรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คาร์บาริล ๘๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๖. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคเริ่มระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น แมนโคเซบ + เมทาแลกซิล-เอ็ม ๖๔% + ๔% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไซมอกซา นิล + ฟามอกซาโดน ๓๐% + ๒๒.๕% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๑๐ - ๑๕ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ แมนโคเซบ + วาลิฟิ นา เลท ๖๐% + ๖% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไดเมโทมอร์ฟ ๕๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๑๐ - ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ แมนโคเซบ ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๒๐ - ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยพ่นให้ทั่วทั้งบนใบและใต้ใบ ทุก ๕ - ๗ วัน

๗. แปลงที่เป็นโรค ควรหลีกเลี่ยงการให้น้ำในตอนเย็น

๘. แปลงที่เป็นโรค หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้เก็บซากพืชไปทำลายนอกแปลงปลูก และไม่ปลูก พืชตระกูลแตงซ้ำ ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน

๓. มะม่วงหิมพานต์

- เพลี้ยไฟ พระยะแยงช่อดอก - พัฒนามล ทำลายมะม่วงหิมพานต์ ช่วงแตกยอดอ่อน ช่อดอก และผลอ่อน โดยดูดกินน้ำเลี้ยง ทำให้ยอดอ่อนหงิกงอ หรือแห้งตาย กรณีระบาดรุนแรงจะทำให้ช่อดอกไหม้เป็น สีดำ และไม่ติดผล ถ้าติดผลแล้วจะทำให้ผลร่วง

การป้องกัน

เมื่อพบการระบาด ช่วงเริ่มแทงช่อดอกหรือก่อนดอกบาน ทำการพ่นสารฆ่าแมลงแลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕% อีซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คาร์บาริล ๘๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๑. ทูเรียน แดดแรงอากาศร้อนและแห้งในตอนกลางวันอากาศเย็นอุณหภูมิต่ำลงในตอนกลางคืน อากาศเย็นอุณหภูมิต่ำลงในตอนกลางคืน เพลี้ยแป้ง พบในระยะแทงช่อดอก ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัย ดูดกินน้ำเลี้ยงจากส่วนต่างๆ ของพืช มีผลทำให้ใบอ่อนหรือยอดอ่อนชะงักการเจริญเติบโต แคระแกร็น ใบ โค้ง แห้งหงิกงอ และไหม้ การทำลายในช่วงดอก ทำให้ดอกแห้ง ดอกและก้านดอกเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล แคระแกร็น และร่วงได้ และในช่วงผลอ่อน ทำให้ชะงักการเจริญเติบโต หนามเป็นแผลและเกิดอาการปลายนามแห้ง ผลไม่สมบูรณ์และแคระแกร็นเพลี้ยไฟจะระบาดรุนแรงในช่วงแล้ง ระหว่างเดือนธันวาคม- พฤษภาคม ซึ่งตรงกับระยะที่ต้นทุเรียนออกดอกติดผล เพลี้ยไฟมีอาหารอย่างอุดมสมบูรณ์ สามารถเพิ่ม ปริมาณได้มาก

การป้องกัน

๑. หากพบเพลี้ยไฟระบาดเล็กน้อยให้ตัดส่วนที่ถูกทำลายทิ้ง
๒. เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรง ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟ ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และไม่ควรรใช้สารฆ่าแมลงชนิดใดชนิดหนึ่งซ้ำติดต่อกันหลายครั้ง เพราะทำให้เพลี้ยไฟสร้างความต้านทานได้